

FILMTUDOMÁNY MA ÁLLAMVIZSGATÉTELEK – MAGYAR FILMTÖRTÉNET

1. A magyar némafilm. (A gyártás, forgalmazás és mozizás kialakulása. Nagyipari filmgyártás az I. világháború idején. Magyar film a Tanácsköztársaság idején.)
2. A magyar hangosfilm 1938-ig (Az 1920-as, 1930-as évek filmtörvényei és hatásuk. A hangosfilm kezdetei. A magyar vígjáték 1938-ig.)
3. A magyar film 1939-től az államosításig. (A vígjáték átalakulása. A kor magyar melodramájának sajátosságai. Ideológiai kontroll és a népi film. Realizmus és társadalomkritika a negyvenes években.)
4. Az 1950-es évek magyar filmje a termelési filmekről a szerzői film megszületéséig.
5. Az 1960-as évek magyar újhulláma. (Korai BBS-filmek, Gaál, Szabó, Sára, Kósa alkotásai és a korszak fiatal magyar filmje.)
6. Politika, társadalombrázolás és történelemkép az 1960-as évek magyar filmjében. (Cenzúra és öncenzúra. Hőstípusok és konfliktusok. A közelmúlt bemutatása. Jancsó parabolái.)
7. A dokumentarizmus és a Budapesti Iskola az 1970-es években. (A dokumentarista stílustól a fikciós dokumentumfilmekig.)
8. Politika és történelemkép az 1970-es és 1980-as évek magyar filmjében. (Történelmi és jelenkori parabolák az 1970-es években, ötvenesévek-filmek az 1980-as években, a rendszerváltás filmjei.)
9. Az 1980-as évek magyar filmje: új akadémizmus, új érzékenység, új hatásosság, fekete széria.
10. A műfajiság és a magyar szórakoztató film kérdései az 1950-es évektől a rendszerváltásig. (Vígjátékok és a filmkomikum formái. Műfaji filmek és a műfaji filmkészítés lehetőségei.)
11. A műfajiság és a szórakoztató film kérdései a rendszerváltás utáni magyar filmben. (Színész-rendezők filmjei, vígjáték-típusok, műfaji kísérletek.)
12. A 2000-es évek fiatal magyar filmje: rendezők és filmek jellemzése, összevetése (Pálfi, Hajdu, Mundruczó, Fliegauf, Kocsis, Török).
13. Alkotói életművek az elmúlt évtizedek magyar filmjeiben – egy szabadon választott alkotó bemutatásán keresztül (Fábri Zoltántól Tarr Béláig).

Olvasmánylista

- Balogh Gyöngyi–Gyürey Vera–Honffy Pál: *A magyar játékfilm története a kezdetektől 1990-ig*. Budapest, Műszaki Könyvkiadó, 2004. pp. 42–65.
- Balogh Gyöngyi–Király Jenő: *„Csak egy nap a világ...”. A magyar film műfaj- és stílustörténete 1929–1936*. Budapest, magyar Filmintézet, 2000.
- Bódy Gábor: A fiatal magyar film útjai. In: Bódy Gábor: *Egybegyűjtött filmművészeti írások*. Budapest: Akadémiai Kiadó, 2006. pp. 111–116.
- Forgách András: A későromantika előérzete. *Filmvilág* (1996) no. 2. pp. 4–7.
- Gelencsér Gábor: *A Titanic zenekara. Stílusok és irányzatok a hetvenes évek magyar filmművészetében*. Budapest: Osiris, 2002.
- Gelencsér Gábor: *Más világok*. Budapest: Palatinus, 2005. pp. 155–215.
- Hirsch Tibor: A munka frontján. A termelési film hőseinek színe-változásai.
<http://www.filmortenet.hu/object.68033103-a93d-40e1-92ff-c4f5358d50b8.ivy>
- Hirsch Tibor: Vázlat a hazai filmvígjátékról. Utak és csapdák 1945–1990 között.
<http://www.filmortenet.hu/object.290ebcd1-2a9e-4243-9f10-1dea224c9489.ivy>
- Karcsai Kulcsár István: „Őrségváltás” után. „Népi film” 1939–1944. *Filmkultúra* XXI (1985) no. 11. pp.14-24.
- Király Jenő: „Apropó western...” In: Király Jenő (szerk.): *Film és szórakozás*. Budapest: Mokép – Magyar Filmtudományi Intézet és Filmarchívum, 1981. pp. 155–236.
- Kovács András Bálint: *A film szerint a világ*. Budapest: Palatinus Kiadó, 2002. pp. 240–339.

Köháti Zsolt: *Tovamozduló ember tovamozduló világban. A magyar némafilm 1896–1931 között.* Budapest, Magyar Filmintézet, 1996.

Milarepaverzió. Az „új érzékenység” határai. *Filmvilág* (1985) no. 7. pp. 18–27.

Pápai Zsolt – Varga Balázs: Hollywoodon innen és túl. Bevezető a magyar műfaji film összeállításához. *Metropolis* (2010) no. 1. pp. 8–22.

Perneczky Géza: A szépség mítosza, a harmónia széttörése, a köznapok költészete. Magyar filmképek stílusváltozatai. In: Bíró Yvette (szerk.): *Filmkultúra 1965–1973.* Válogatás. Budapest: Századvég Kiadó, 1991. pp. 236–244.

Sándor Tibor: Film és politika az 1930-as évek második felében. In: Sándor Tibor: *Őrségváltás. A magyar film és a szélsőjobboldal a harmincas-negyvenes években (Tanulmányok, dokumentumok).* Budapest, magyar Filmintézet, 1992. pp. 35–55.

Stóhr Lóránt: Csapatfotó. Fiatal filmesek. *Filmvilág* (2007) no. 1.

Szalay Károly: *A geg nyomában.* Budapest, Magvető, 1972. II. fejr. A magyar filmvígjáték karaktere I. (Eszmék, művek, alkotók); III. fejr. A magyar filmvígjáték karaktere II. (Komikus szerkezetek és komikus elemek)

Szilágyi Ákos: Az elmesélt Én. Az „új érzékenység” határai. *Filmvilág* (1985) no. 7. pp. 27–29.

Zalán Vince (szerk.): *Budapesti Iskola.* MADE, Budapest, 2005.

Zalán Vince (szerk.): *Magyar filmrendezőportrék.* Budapest: Osiris, 2004.

Zsugán István: *Szubjektív magyar filmtörténet (1964–1994).* Osiris – Századvég, Budapest, 1994.

Vajdovich Györgyi: Magyar filmtörténet a kezdetektől 1918-ig. In: *Kettős kötődés. Az Osztrák–Magyar Monarchia (1867–1918).* CD-ROM. Budapest, Enciklopédia Humana Egyesület, 2001., illetve In: *Magyar Kódex 5.* Budapest, Kossuth Kiadó, 2001. OSZK MEK: <http://mek.oszk.hu/01900/01905/html/index4.html>

Filmlista

András Ferenc: Veri az ördög a feleségét (1977)

Bacsó Péter: Fejlövés (1968)

Bán Frigyes: Talpalatnyi föld (1948)

Bánky Viktor: Szerető fia, Péter (1942)

Bereményi Géza: Eldorádó (1988)

Bódy Gábor: Amerikai anizs (1975)

Bódy Gábor: Kutya éji dala (1983)

Dárday István: Jutalomutazás (1974)

Ember Judit: Fagyöngyök (1978)

Enyedi Ildikó: Az én XX. századom (1989)

Fábri Zoltán: Hannibál tanár úr (1956)

Fábri Zoltán: Húsz óra (1965)

Fehér György: Szürkület (1990)

Fejős Pál: Tavaszi zápor (1932)

Fekete Ibolya: Bolse Vita (1996)

Fliegauf Benedek: Dealer (2004)

Gaál Béla: Meseautó (1934)

Gaál István: Magasiskola (1970)

Gaál István: Sodrásban (1963)

Gábor Pál: Angi Vera (1978)

Gazdag Gyula: A sípoló macskakő (1971)

Gothár Péter: Ajándék ez a nap (1979)

Gothár Péter: Idő van (1985)

Grunwalsky Ferenc: Egy teljes nap (1988)

Hamza D. Ákos: Egy szoknya, egy nadrág (1943)

Herskó János: Párbeszéd (1963)

Herskó János: Vasvirág (1957)

Huszárik Zoltán: Szindbád (1971)

Jancsó Miklós: Csillagosok, katonák (1967)

Jancsó Miklós: Égi bárány (1970)

Jancsó Miklós: Oldás és kötés (1963)

Jancsó Miklós: Szegénylegények (1965)

Jancsó Miklós: Szörnyek évadja (1987)

Janisch Attila: Árnyék a havon (1991)

Jeles András: A kis Valentino (1979)
Jeles András: Álombrigád (1983)
Kalmár László: Halálos tavasz (1939)
Kardos Ferenc–Rózsa János: Gyerekbetegségek (1965)
Keleti Márton: Ifjú szívvel (1953)
Keleti Márton: A tizedes meg a többiek (1965)
Kézdi-Kovács Zsolt: Ha megjön József (1975)
Koltai Róbert: Sose halunk meg (1992)
Korda Sándor: Az Aranyember (1918)
Kósa Ferenc: Nincs idő (1972)
Kósa Ferenc: Tízezer nap (1965)
Kovács András: A ménesgazda (1978)
Kovács András: Falak (1968)
Kovács András: Hideg napok (1965)
Magyar Dezső: Agitátorok (1969)
Makk Károly: Ház a sziklák alatt (1957)
Makk Károly: Megszállottak (1961)
Makk Károly: Mese a 12 találatról (1956)
Makk Károly: Szerelem (1970)
Máriássy Félix: Egy pikoló világos (1955)
Máriássy Félix: Csempészek (1959)
Mészáros Márta: Kilenc hónap (1976)
Mészáros Márta: Szép leányok, ne sírjatok (1969)
Monory M. András: Meteo (1989)
Mundruczó Kornél: Szép napok (2002)
Pálfi György: Taxidermia (2005)
Radványi Géza: Valahol Európában (1947)
Sándor Pál: Bohóc a falon (1967)
Sándor Pál: Szabadíts meg a gonosztól (1978)
Sára Sándor: Feldobott kő (1968)
Schiffer Pál: Cséplő Gyuri (1978)
Szabó István: Álmodozások kora (1964)
Szabó István: Apa (1966)
Szabó István: Édes Emma, drága Böbe (1991)
Szabó István: Hanussen (1988)
Szabó István: Tűzoltó utca 25. (1973)
Szász János: Woyzeck (1993)
Szász Péter: Szépek és bolondok (1976)
Székely István: Hyppolit, a lakáj (1931)
Sziertes András: Pronuma bolyok története (1983)
Szomjas György: Roncsfilm (1991)
Szomjas György: Talpuk alatt fütyül a szél (1976)
Szőke András: Vattatyúk (1991)
Szörényi Rezső: BÚÉK! (1978)
Szóts István: Emberek a havason (1942)
Szóts István: Ének a búzamezőkről (1947)
Tarr Béla: Családi tűzfészek (1977)
Tarr Béla: Kárhozat (1987)
Tarr Béla: Őszi almanach (1984)
Tímár Péter: Egészséges erotika (1985)
Török Ferenc: Moszkva tér (2001)
Ifj. Uher Ödön: A bánya titka (1918)
Várkonyi Zoltán: Keserű igazság (1956)
Xantus János: Eszkimó asszony fázik (1983)
Zolnay Pál: Fotográfia (1972)